



תפ"ח (תל אביב) 55497-07-12 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א נ' אלמה קחסאי

תפ"ח (תל-אביב-יפו) 55497-07-12 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א נ' אלמה קחסאי

מחוזי תל-אביב-יפו

תפ"ח (תל-אביב-יפו) 55497-07-12

מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א (פלילי)

ע"י ב"כ עו"ד יעל הראל

נגד

אלמה קחסאי (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד ישר יעקובי

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

[12.06.2014]

כב' השופט גלעד נויטל, אב"ד

כב' השופט מאיר יפרח

כב' השופטת גיליה רביד

הכרעת דין

השופט מאיר יפרח:

כתב האישום שהוגש נגד הנאשם כולל שני אישומים ומייחס לנאשם עבירות של רצח בכוונה תחילה וכן החזקת סכין שלא כדין ואיומים.

פרטי האישומים

1. כתב האישום מגולל את המסכת העובדתית הבאה:

אישום ראשון (עבירת הרצח):

הנאשם ו-נצנט ברהנה (להלן: "המנוחה") הם אזרחי אריתריאה. הם נישאו עוד טרם הסתננותם לישראל. הנאשם הסתנן לישראל בקיץ 2010 ואילו המנוחה הסתננה לישראל בתחילת 2012. בנם, כבן שנתיים, נשאר באריתריאה. הנאשם והמנוחה התגוררו יחדיו בדירה בתל אביב.



ביום 4.7.12 חזר הנאשם מעבודתו סמוך לשעה 15:30. המנוחה לא הייתה בדירה והנאשם תר אחריה בסביבת מגוריהם, במשך זמן קצר, עד אשר פגש בה והשניים צעדו לביתם. בהיותם בדירה, התגלע ויכוח בין הנאשם לבין המנוחה, שעילתו בטענת הנאשם כי המנוחה לא חיכתה לו בדירתם בשובו מעבודתו. לאור דברי המנוחה, סטר לה הנאשם, אחז בשיער ראשה והיכה בה בעוד היא מנסה להתגונן מפניו. בשלב מסוים, גמלה בנאשם החלטה להמית את המנוחה. לשם כך, נטל הנאשם סכין בעלת להב באורך של כ-15 ס"מ ודקר את המנוחה כ-100 דקירות בכל חלקי גופה, כדלקמן: 39 פצעי חתך ודקירה בגב; 18 דקירות בצוואר ובשוליים העליונים של בית החזה; 22 דקירות בראש, שגרמו לשברים דחוסים בגולגולת; 24 דקירות בגפיים העליונות ו-2 פצעי דקירה בירך ובברך ימין. מייד לאחר מכן, נמלט הנאשם והסתתר במשך שלושה ימים לערך. מותה של המנוחה (שהייתה בשבוע ה-12 או ה-13 להריון) נגרם מחמת הלם תת נפחי, איבוד דם ונזק חמור לריאות, לוריד הצווארי ולכבד מכ-57 פצעי חתך ודקירה בצוואר ובגב. במעשיו הללו, גרם הנאשם בכוונה תחילה למות המנוחה, סעיף 300 (א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק").

אישום שני (החזקת סכין ואיומים):

ביום 7.7.12 בסמוך לשעה 17:00 ישב הנאשם במדשאה סמוך לשדרות הח"ל בתל אביב. אריה אברהם ואמנאל גדי עברו במקום והאחרון זיהה את הנאשם כמי שהמטרה מחפשת אחריו בקשר לרצח. השניים התקרבו לנאשם והלה שלף סכין, איים עליהם ורדף אחריהם במטרה להפחידם ולהרחיקם. השניים ברחו מן המקום והזעיקו את המשטרה, בעוד הנאשם נמלט והסכין בידו. בהמשך, נעצר הנאשם על ידי שוטרים. במעשיו, החזיק הנאשם סכין שלא כדין (עבירה לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין) ואיים באמצעותה על אריה וגדי (עבירה לפי סעיף 192 לחוק). תשובת הנאשם

2. תשובת הנאשם לכתב האישום היא כדלקמן (עמ' 12 שורות 19 - 28 לפרוטוקול):

לגבי האישום הראשון טען הנאשם כי ביום האירוע היה ויכוח בינו לבין המנוחה שהגיע עד כדי אלימות הדדית שבמהלכה, אחזה המנוחה באשכיו של הנאשם וגרמה לו כאב עז. היא אף הטיחה בו אמירות קשות ופוגעניות, כגון שהוא לא גבר ואינו יכול לספק אותה. הנאשם הודה בסעיף 5 לאישום הראשון (לאמור: כי גמלה בליבו החלטה להמית את המנוחה ולשם כך נטל הוא סכין בעלת להב של 15 ס"מ לערך ודקר את המנוחה כ-100 דקירות בכל חלקי גופה). הנאשם אף הודה בסעיף 7 לאישום הנדון (הקשר הסיבתי העובדתי בין הדקירות לבין המוות). הנאשם כפר בכך שנמלט מן הדירה וטען כי עזב את הדירה ולא הסתתר. לוז הגנת הנאשם באישום הנדון היה כי יש להרשיעו בעבירת ההריגה, הואיל ומפאת קינטור מצד המנוחה, כמו גם מחמת מצבו הנפשי, לא יכול היה הנאשם לגבש כוונה תחילה (עמ' 12 שורות 26 - 28 לפרוטוקול). לגבי האישום השני: הנאשם הודה בו.

מסגרת הדיון



3. במהלך ישיבות אחדות שקויימו, נמסר כי כשירותו של הנאשם לעמוד לדין נתונה במחלוקת ומצוייה בבדיקה. בחודש ספטמבר 2012 נתקבלה חוות דעת פסיכיאטרית מאת ד"ר אלכס אביב (עמ' 14 ו-19 לפרוטוקול), אשר קובעת כי הנאשם כשיר לעמוד לדין מבחינה דיונית ומהותית (ראו ת/34). ההגנה ביקשה להציג חוות דעת פסיכיאטרית נגדית ולשם כך נדחה הדיון פעמים אחדות. משלא הוצגה חוות דעת נגדית ולא הושגה הסכמה בין הצדדים, תוקן כתב האישום על ידי הוספת עד תביעה (הפסיכיאטר ד"ר אביב). בהמשך, סמוך למועדי ההוכחות, מסר ב"כ הנאשם כי על פי התרשמותו חל דרדור במצבו הנפשי של הנאשם ונתבקשה חוות דעת פסיכיאטרית נוספת לגביו, על מנת לברר אם אמנם אכן אירע דרדור כנטען. חוות הדעת הנוספת הוגשה לאחר שהנאשם נבדק בבית החולים אברבנאל ונקבע בה כי הנאשם אינו לוקה במחלת נפש. הוא מסוגל להבחין בין טוב לרע, מסוגל להבין את ההליך המשפטי ולעקוב אחריו, מסוגל לסייע לסניגורו ולהסתייע בו ומסוגל לעמוד לדין (חו"ד מיום 12.1.14, ת/35). לאחר שב"כ הנאשם עיין בחוות דעת זו, הודיע הוא בישיבת 21.1.14, כי הוא מוותר על חקירת עדי התביעה, מסכים להגשת כל מסמכי התביעה ובכוונתו להעיד את הנאשם בלבד (עמ' 22 שורות 6 - 8 לפרוטוקול). אמור מעתה: הנאשם כשיר לעמוד לדין ובעת ביצוע המעשה, יכול היה להבחין בין מותר לאסור ובין טוב לרע.
4. בנסיבות אלה, נתקיימה לפנינו ישיבת הוכחות אחת, ביום 5.2.14, שבפתחה הוגשו לראייה, בהסכמת ב"כ הנאשם, 35 מוצגי התביעה כראייה לאמיתות תוכנם (עמ' 23 שורות 8 - 9 לפרוטוקול). בישיבה זו נחקר הנאשם חקירה ראשית, חקירה נגדית וחקירה חוזרת. בתום הדיון, הורינו על הגשת סיכומים בכתב. סיכומים אלה הוגשו. הגיעה אפוא העת להכריע את הדין.
- מיפיו כללי
5. עבירת הרצח בכוונה תחילה חובקת יסוד עובדתי ויסוד נפשי. התביעה נושאת בנטל לשכנע בדבר התקיימות יסודות אלה מעבר לכל ספק סביר (ראו, מכלל רבים אחרים, ע"פ 3071/92 אזואלוס נ' מדינת ישראל, פ"ד נ (2) 573, 578, 582 (1996), להלן: "פרשת אזואלוס"; ע"פ 759/97 אליאבייב נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (3) 466, 459 (2001). להלן: "פרשת אליאבייב"; ע"פ 11971/05 בסעוד נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 15.7.09, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת בסעוד"; ע"פ 3062/06 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 24.12.09, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת פלוני"; ע"פ 8800/07 בראשי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 26.4.10, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת בראשי").
6. הנאשם באמצעות בא כוחו, הודה בין כתלי בית המשפט, בעובדות סעיפים 1, 2, 3, 5 ו-7 לכתב האישום (עמ' 12 שורות 20, 23 ו-25 לפרוטוקול). במילים אחרות: הנאשם הודה לפנינו הן ביסוד העובדתי (לאמור כי דקר את המנוחה כ-100 דקירות בכל חלקי גופה באמצעות סכין בעלת להב באורך של כ-15 ס"מ וכי מותה של המנוחה נגרם עקב כך) והן בחלק מן היסוד הנפשי (רכיב ההחלטה ורכיב ההכנה. ראו סעיף 5 לכתב האישום, שבעובדותיו הודה כאמור הנאשם וכן דברי בא כוחו בעמ' 12 שורות 26 - 28 לפרוטוקול, שם כפר הנאשם ברכיב העדר ההתגרות בלבד).
- בהינתן האמור ומשהוגשו ראיות התביעה בהסכמת ב"כ הנאשם, ניתן היה לסבור ראשית, כי מוסכם שהמאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר את היסוד העובדתי וכן שניים משלושת רכיבי היסוד הנפשי (ההחלטה להמית וההכנה); ושנית, שכל שנותר למאשימה הוא לשכנע כי לא קדמה התגרות בתכוף למעשה הקטילה. זהו הרכיב היחיד שהיה נתון במחלוקת בשחר הבאת הראיות.



7. ברם, במהלך עדותו של הנאשם, הסתבר כי הוא חוזר בו מן ההודיה בנטען בכתב האישום לגבי מספר הדקירות שדקר את המנוחה, וטוען כי דקר אותה 3 פעמים בלבד וכי לא היה מודע לכל מה שאירע בזירה (עמ' 24 שורות 3 - 4, 16, 19, 22 - 23 לפרוטוקול).

למקרא סיכומי ב"כ הנאשם מסתבר כי הלה מבקש לכפור הן ביסוד העובדתי והן ביסוד הנפשי שבעבירת הרצח בכוונה תחילה (ראו סעיפים 8, 16 - 18 לסיכומים. יודגש כי בתום שמיעת הראיות, ציין ב"כ הנאשם כי הנאשם מודה בעבירת ההריגה: עמ' 40 שורה 32 לפרוטוקול).

כשלעצמי, מסופקני אם רשאי נאשם לעורר בסיכומיו חזיתות חדשות. הן בתשובתו לכתב האישום (התוחמת את גדרי הדיון) והן בתום פרשת ההגנה, הודה הנאשם בעובדות שעתה הוא מבקש לכפור בהן. נוסף על כך, סברתי כי סניגור אשר הודה בשם מרשו בבית המשפט בהתקיימותן של עובדות מסוימות (לאמור: עובדות המבססות את הקשר הסיבתי בין הדקירות לבין מות המנוחה, את רכיב ההחלטה להמית וכן את רכיב ההכנה. ראו עמ' 12 שורות 25 - 27 לפרוטוקול), לא יתעלם מהודייה זו במסגרת סיכומיו, לא יפנה לה עורף ולא יטען בניגוד לה, בלא שיבאר מפורשות "מה נשתנה", קרי: על שום מה מבקש הוא לטעון עתה למצב עובדתי שונה מזה שהסכים לו קודם לכן. החובה (למצער: הדיונית) לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת, מצודתה פרושה על פני המשפט כולו; אין ענף משפטי שבכוחו לשמש "עיר מקלט" או "שמורת טבע", אשר הבא בשעריה זוכה לפטור מן החובה. ראו בהקשר זה דברי השופט א' א' לוי בע"פ 10741/04 כהן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 26.9.06, פורסם במאגר נבו, כדלקמן:

"החובה לעשות שימוש בזכויות דיוניות בדרך מקובלת ובתום-לב מוטלת, כך להשקפתי, הן על התביעה והן על הנאשם. אמנם, נוכח פערי הכוחות הקיימים בין הצדדים במשפט הפלילי, ייתכן שתהיה הצדקה להטיל חובה זו על התביעה ועל הנאשם במינון שונה ... אולם נדמה, כי לא ניתן להטיל ספק בכך שחובת תום-הלב, ולו במובנה הגרעיני והצר ביותר, חלה גם על הנאשם בהליך הפלילי בבואו לעשות שימוש בזכויות דיוניות הנתונות לו".

חרף האמור ובמיוחד משום שבאישום ברצח עסקינן - אותיר דברים אלה לעת מצוא, אך אבקש להדגיש: קו ההגנה החלופי (לאמור: החדש) יידון רק בשים לב למסכת העובדתית כפי שזו נפרשה במהלך הבאת הראיות ובהסתמך על הראיות הקיימות ועליהן בלבד. הפלוגתאות

8. בהינתן האמור, עומדת להכרעה השאלה אם נתקיימו בנאשם היסוד העובדתי וכן היסוד הנפשי, הנדרשים לשם הרשעתו בעבירת הרצח לפי סעיף 300 (א) (2) לחוק העונשין. במסגרת זו, יש להידרש למסכת הראייתית בשלמותה, לרבות הממצאים מזירת העבירה.

דרך הילוכי בהכרעת הדין תהא זו: תחילה, אתאר את יחסי הנאשם והמנוחה, לאחר מכן אעמוד על אירועי יום הרצח שבסופם מצאה המנוחה את מותה (והכל - לדברי הנאשם) ולסיום הפרק העובדתי - אעמוד על תמונת הממצאים בזירת העבירה. לאחר מכן, אדרש לפן המשפטי, שבגדריו אבחן את הדין בנוגע לכל אחד מרכיבי היסוד הנפשי (הכוונה תחילה), ובהמשך איישם את הדין על העובדות ואבחן אם אמנם הרימה המאשימה את הנטל לשכנע כי נתקיימו בנאשם יסודות אלה כולם.



אדגיש כי נוכח הודיית הנאשם בין כתלי בית המשפט, הן במהלך הדיון (עמ' 12 שורה 19 לפרוטוקול) והן בסיכומיו (סעיף 2 לסיכומים), בעובדות נושא האישום השני (החזקת סכין למטרה לא כשרה וכן איומים) - לא אדון בעובדות אלה ואאמץ את ההודאה (מה גם שבעניין זה לא העלה מאן דהו כפירה כלשהי).

האישום הראשון: השתלשלות האירועים

גרסאות הנאשם במשטרה

9. הנאשם נישא למנוחה עוד בהיותם באריתריאה. זמן קצר לאחר נישואיהם, יצא הנאשם בדרכו לישראל (עמ' 11 שורות 25 - 30 לת/28א, תמליל הודעת הנאשם מיום 9.7.12). הנאשם הגיע לישראל כשנתיים לפני הרצח, בחודש אוגוסט 2010 (סעיף 1 (ב) לכתב האישום שבו הודה הנאשם). המנוחה הגיעה לישראל כשנה וחצי לאחר מכן, בחודש פברואר 2012 (סעיף 1 (ג) לכתב האישום שבו הודה הנאשם), בהשאירה מאחור את בנם המשותף (עמ' 12 שורות 6 - 20 לת/28א).

10. לאחר הגעתה של המנוחה לישראל, התגוררו היא והנאשם בדירה בתל אביב. תחילה, התגורר עימם יחד אדם בשם פסהאציון (עמ' 85 לת/28א) אך דעתו של הנאשם לא הייתה נוחה ממגורים משותפים אלה, נוכח חשדותיו כי הלה מקיים קשר רומנטי עם המנוחה (ראו למשל עמ' 49 שורות 3 ואילך, עמ' 53 שורה 20 ואילך, עמ' 83 שורות 31 ואילך עמ' 86 שורות 30 - 38 לת/29א, תמליל הודעת הנאשם מיום 19.7.12). על כן, ביקש הנאשם מפסהאציון לעזוב את הדירה וכך אמנם היה בסופו של דבר (עמ' 15-16 לת/28א; עמ' 86 רישא לת/29א). לאחר הדברים האלה, התגורר חאגוס, אחיו של הנאשם, עם בני הזוג. במשך תקופה לא מועטה התפתח כעס מצד הנאשם על המנוחה. העילות לכך היו אחדות: ראשית, הנאשם חשד שהמנוחה בוגדת בו ומתרועעת עם גברים וביניהם פסהאציון (עמ' 34 שורות 15 - 16; עמ' 49 שורה 17, עמ' 54 ועמ' 56 לת/29א); שנית, המנוחה לא המתינה לנאשם בביתם עם שובו מן העבודה (עמ' 56 שורה 21 לת/29א); שלישית, הנאשם חשד כי הוא אינו אבי העובר שנשאה המנוחה (עמ' 83 שורות 31 ואילך עמ' 86 שורה 38 ל/29א).

11. ביום הרצח (4.7.12) שב הנאשם מעבודתו בשעות אחרי הצהריים. דירת המגורים הייתה נעולה. לנאשם לא היה מפתח (עמ' 68 שורות 5 - 12 לת/28א; עמ' 77 שורות 2 - 33 לת/29א). המנוחה הייתה ככל הנראה באיזור התחנה המרכזית. הנאשם ניסה ליצור עימה קשר טלפוני ללא הצלחה והחל ללכת לעבר התחנה המרכזית (עמ' 21 שורות 10 - 12; עמ' 34 שורות 1 - 19 לת/28א). כאשר נפגשו השניים, עשו הם את דרכם לדירה. בהגיעם, הלן הנאשם באזני המנוחה על כך שעם שובו מן העבודה, היא אינה ממתינה לו בבית. לדברי הנאשם, לרקע דברים אלה התפתחה בינו לבין המנוחה מריבה, אשר נמשכה דקות אחדות ושיאה היה דקירתה בידיו.



הנאשם עמד בהודעותיו במשטרה (ת/28 ות/29) וכן בשיחזור (ת/13ב) על דרך הילוכה של המריבה האמורה. כבר כאן המקום לציין כי ככל שהתקדמה חקירתו של הנאשם, כך רבו גרסאותיו. פשיטא שריבוי הגרסאות מעיב על האפשרות ליתן אמון בדברי הנאשם, במיוחד מן הטעם שלא היו עדים אחרים לאירוע. העובדה הוודאית היחידה היא שבמהלך אותו ויכוח מילולי שעבר לפסים אלימים פיסית, דקר הנאשם את המנוחה בסכין ולאחר מכן החליף את בגדיו נעל את הדירה ונסע לכפר סבא שם שהה ימים מספר.

12. להלן אעמוד על גרסאותיו (המתפתחות) של הנאשם:

(א) במענה לטרוניית הנאשם על כי היא נוהגת שלא להמתין לו בבית עם שובו מן העבודה, הגיבה המנוחה בתגובה מסלימה (לפי דברי הנאשם): תחילה, אמרה לו המנוחה: "מה אכפת לך" (עמ' 17 סיפא ו-18 רישא, עמ' 35 שורות 8 - 10, עמ' 46 שורות 29 - 31, עמ' 47 שורות 7 - 8 לת/28; עמ' 15 שורה 16 לת/29); בהמשך דבריו סיפר הנאשם כי המנוחה אמרה לו שאינה רוצה לחיות עוד איתו (עמ' 35 שורה 25 לת/28; עמ' 15 שורה 18 לת/29). בעדותו בבית המשפט כפר הנאשם באמירה זו מפי המנוחה (עמ' 29 שורות 20 - 21 לפרוטוקול) ולאחר מכן, בהזדמנות שלישית במהלך החקירה הראשונה, סיפר הנאשם כי המנוחה קיללה את אימו (עמ' 46 שורה 35 לת/28);

(ב) הנאשם הגיב באופן אלים למשמע דברי המנוחה (יהיו כאשר יהיו) ופגע בה פיסית בידיו (בין אם בהכאה בידה: עמ' 18 שורה 11 לת/28; בין אם במשיכה בשיער ראשה: עמ' 22 שורות 10 ו-17 עמ' 35 שורה 27, עמ' 47 שורות 16 - 17 ו-38 לת/28; עמ' 15 שורה 25 לת/29; בין אם בסטירות על פניה: עמ' 22 שורות 20 - 28, עמ' 35 שורות 11 - 20, 29 - 30 לת/28; עמ' 15 שורה 20 לת/29);

(ג) לדברי הנאשם, בשלב מסוים של התיגרה, אחזה המנוחה באשכיו (עמ' 18 שורה 18 לת/28 המקביל לדקה 27:27 לדיסק ת/28; עמ' 35 שורות 32 - 36 לת/28 המקביל לדקה 40:48 לדיסק ת/28; עמ' 15 שורה 22 לת/29 המקביל לדקה 59:41 לדיסק ת/29) או בידיו (עמ' 25 שורות 1 - 4 לת/28; עמ' 73 שורות 23 - 26 לת/29, המקביל למונה 43:05:2 בדיסק ת/29) או בחזהו (עמ' 24 שורה 26 לת/29, המקביל למונה 13:54 בדיסק ת/29). לפי גרסה נוספת מפי הנאשם, השניים אחזו זה בזו (עמ' 70 שורה 17, עמ' 71 שורות 17 - 22, עמ' 79 שורות 20 - 25 לת/29) (המקביל למונה 17:15:2 ואילך בדיסק ת/29), עמ' 80 שורה 26 לת/29 (המקביל למונה 12:17:2 בדיסק ת/29). מעניין לציין כי הנאשם גם אמר כי אינו זוכר היכן אחזה המנוחה בגופו (עמ' 24 שורה 32 לת/29 המקביל למונה 20:54 בדיסק ת/29).

(ד) אגב ההתגוששות וההכאה, דחף הנאשם את המנוחה מעל פניו, נטל סכין שהייתה על שיש המטבח (עמ' 36 שורה 31 לת/28 המקביל לדקה 40:49 לדיסק ת/28. ראו גם עמ' 48 שורות 1 - 7 לת/28 ועמ' 15 שורה 36 ואילך לת/29) ודקר אותה דקירות אחדות (שתיים-שלוש דקירות - ראו עמ' 23 שורות 35 - 36 לת/28; שלוש דקירות - עמ' 17 שורות 28 - 33 לת/29, המקביל לדקה 30:44 לדיסק ת/29; עמ' 64 שורות 37 - 39 לת/29; דקירה אחת - ראו ת/29 עמ' 27 שורה 24; אחרי הדקירה השלישית אינו זוכר - ראו עמ' 61 שורה 31, עמ' 69 שורה 22 לת/29. הנאשם הוסיף כי הוא אינו זוכר כמה פעמים דקר את המנוחה - ראו עמ' 34 שורות 3 - 8 לת/29 וייתכן שדקר אותה הרבה פעמים בגלל כעסו עליה - עמ' 45 שורות 15 - 21 לת/29). המנוחה צעקה ובכתה בעת שהנאשם דקר אותה (שורות 51 - 60 לת/29) ואף תפסה את ידו של הנאשם (שם, בשורות 63 - 66), ככל הנראה תוך ניסיון לעצור את המתקפה הקטלנית.



(ה) הצופה בסרט השיחזור (ת/13ב) יווכח לדעת כי הנאשם תיאר את המאבק עם המנוחה כדלקמן (מונה 17:34 עד מונה 19:35): המנוחה תפסה את אשכיו והנאשם סטר לה ודחף אותה לעבר המיטה, ניגש אל השיש המרוחק למצער מטר וחצי-שניים מן המיטה (ראו מונה 19:35 - 19:40), נטל סכין שעמד על השיש, חזר אל המנוחה, שהייתה בעת ההיא סמוך למיטה (מונה 19:51 עד מונה 20:12) ודקר אותה עד אשר נפלה על הרצפה.

המסקנה המתבקשת מן הצפייה בשיחזור היא כי אם לא היה הנאשם משתחרר מאחיזתה של המנוחה - לא היה הוא יכול להגיע אל השיש וליטול משם את הסכין. זאת, נוכח המרחק שבין המיטה לבין השיש. הנאשם מתאר בשיחזור כי לאחר התפיסה האמורה, דחף הוא את המנוחה. לשון אחר: הוא הרחיק אותה ממנו ובכך שיחרר את עצמו מאחיזתה בו. 13. לאחר שהנאשם דקר את המנוחה, נפלה היא ארצה, על בטנה, שותתת דם. פניה היו לכיוון המטבח (כעולה מן הצפייה בדיסק השיחזור ת/13ב הנ"ל. ראו גם עמ' 30 שורות 26 - 33 לת/29א). הנאשם נטל סיר שעמד על הגז, ובו רוטב כלשהו, ושפך את תכולתו על המנוחה (עמ' 40 שורות 2 - 16, עמ' 51 שורות 19 - 25 לת/28א). לאחר מכן, החליף הנאשם את בגדיו שדם המנוחה ניתז עליהם (עמ' 26 שורות 25 ואילך לת/28א; עמ' 37 שורה 28 ואילך לת/28א; עמ' 19 שורה 30 עד עמ' 20 שורה 20, עמ' 21 שורה 13 לת/29א), נטל סכום של כ-7,600 ₪ שהיו בבית (עמ' 2 לת/10; עמ' 69 שורות 4 - 36 לת/28א, הגם שכ-3,000 ₪ מתוכם שייכים לאחיו: עמ' 107 שורות 33 - 36 עמ' 108 שורות 32 - 35 לת/29א), נעל את דלת הבית (עמ' 68 שורות 27 - 36 לת/28א) ונסע לכפר סבא (עמ' 39 שורות 28 - 36, עמ' 48 שורות 32 - 35 לת/28א), שם שהה יומיים שלושה. אין חולק כי הנאשם לא ביקש להזעיק כל עזרה שהיא (דוגמת מד"א: עמ' 27 שורות 4 - 10 לת/29א ושורות 34 ו-160 להודעה ת/29; או שכנים: עמ' 109 שורות 25 - 38 לת/29א) ואף לא שוחח עם אחיו, חאגוס אלמה, שעימו התגורר בדירה (עמ' 65 שורות 12 - 20 לת/28א).

גרסת הנאשם בבית המשפט

14. הנאשם העיד בחקירתו הראשית, שדקר את המנוחה "בגלל שהיא תפסה אותי בביצים ומהכאבים יצאתי משליטה" (עמ' 24 שורה 31 לפרוטוקול). הוא העיד קודם לכן כהאי לישנא: "היא תפסה אותי הרבה זמן ... כשאני אומר הרבה זמן אני מתכוון ל-5 דקות, 6 דקות ... כדי לשחרר אותי דחפתי אותה ... אחרי זה לא הייתי מודע, לקחתי את הסכין ודקרתי אותה. היא נפלה אחרי שדקרתי אותה ... אני דקרתי אותה שלוש פעמים" (עמ' 24 שורות 10 - 19 לפרוטוקול. ההדגשות - שלי. מ' י').

יוטעם כי מעדותו של הנאשם בחקירתו הראשית נפקדה טענה כלשהי כאילו המנוחה עלבה בו. בכך התמוטטה תשובתו לכתב האישום בעניין זה (עמ' 12 שורות 21 - 22 לפרוטוקול) וממילא לא יכול הנאשם לייסד טענה כלשהי על מסכת עובדתית בת-בלי-אישוש ראייתי: קו הגנה שאינו מבוסס בראיות, לאו קו הגנה הוא. לא זו אף זו. משנשאל הנאשם בידי סניגורו: "למה דקרת אותה" השיב הוא: "בגלל שהיא תפסה אותי בביצים ומהכאבים יצאתי משליטה" (עמ' 24 שורות 30 - 31 לפרוטוקול). הווי אומר: עילת ההמתה היא אובדן שליטה מצד הנאשם מחמת הכאב שנגרם לו הואיל והמנוחה אחזה באשכיו, ולא שום עילה אחרת כלשהי. בחקירתו הנגדית, כפר הנאשם מפורשות בכך שהמנוחה אמרה לו שאינה רוצה לחיות עימו וכי הוא אינו גבר ואינו יכול לספק אותה (עמ' 29 שורות 17 - 21 לפרוטוקול). מדברי הנאשם בעדותו מסתבר כי דקירת המנוחה נעשתה על ידיו לאחר שהוא השתחרר מלפיתת המנוחה את אשכיו ולאחר שדחף אותה והרחיק אותה מעל פניו.



הממצאים בזירת העבירה

15. כפי שניתן להתרשם מן האמור עד כה, גרסת הנאשם, בתארו את מסכת האירועים, לא הייתה קוהרנטית ואחידה, כי אם משתנה חליפות. ראוי לתת את הדעת לממצאים האובייקטיביים מזירת העבירה.

16. ההודעה על אודות מציאת גופת המנוחה נמסרה למשטרה ככל הנראה על ידי שכנים, אשר חאגוס (אחיו של הנאשם) דיווח להם את שנגלה לעיניו, קרי: ביום 4.7.12, שעה 17:40, בהגיעו לדירה שבה התגורר עם הנאשם והמנוחה, פתח את דלת הדירה ומצא את המנוחה מוטלת על הרצפה בשלולית דם (ת/7, ת/7א).

אנשי מד"א שהוזעקו למקום, קבעו את מותה של המנוחה (ת/1) ואילו צוות המעבדה הניידת של מז"פ, תיעד את ממצאיו בזירה, אשר כללו בין היתר תיאור המפתח הנעוץ בדלת הכניסה לדירה, איתור סכין בעלת ניצב בהיר, חולצה מכופתרת ומכנסים ועל כולם היה חומר החשוד כדם (ראו ת/8). מומחה המעבדה הניידת (רפ"ק וקס) ערך את חוות הדעת ת/27 (והתצלומים בדיסק ת/27א). חוות הדעת מתארת את הממצאים מן הזירה לרבות מיקום ומצב גופת המנוחה. עיקרי חוות הדעת הם אלה: המנוחה נמצאה מוטלת על רצפת הדירה כשהיא שכובה על בטנה וסביבה חומר החשוד כדם. מן התצלומים עולה כי ראשה של המנוחה היה לכיוון המטבח ורגליה - לעבר המיטה הניצבת בסמוך למדרגות המובילות לגלריה (ממצא זה משתלב היטב עם הגרסה שמסר הנאשם במהלך השיחזור: ראו ת/13ב, ממונה 21:25 עד מונה 22:00). הגופה נושאת פצעי דקירה רבים, כולל באיזור הראש, העורף, פלג הגוף העליון, הידיים והאגן. באיזור הגב התחתון של המנוחה נמצאו שאריות מזון מבושל. במדרגות המובילות לקומת הגלריה בדירה, נמצאו טביעות של כפות רגליים בחומר החשוד כדם (תצלומים 1014 - 1016 לת/27א). למותר לציין כי בזירה נמצאו כתמי דם מרובים במיוחד על הרצפה, אך גם על חלק מקירות הדירה. סכין הרצח נמצאה על רצפת קומת הגלריה (תצלומים 1017 - 1024 לדיסק ת/27א) ובסמוך לה - בגדי הנאשם שעליהם נתזי דם (תצלומים 1032, 1033, 1039 - 1043 לדיסק ת/27א).

17. חוות הדעת הפתולוגית שערכה ד"ר גיפס (ת/25) מתארת את עיקרי הממצאים האנטומיים:

- (א) לפחות 39 פצעי חתך ודקירה בגוו;
- (ב) לפחות 18 פצעי חתך ודקירה בצוואר ובשוליים העליונים של החזה;
- (ג) לפחות 22 פצעי חתך ודקירה בראש;
- (ד) לפחות 24 פצעי חתך ודקירה בגפיים העליונים;
- (ה) שני פצעי דקירה בירך ובברך ימין.

על פי חוות הדעת, סיבת המוות היא הלם תת-נפחי מאיבוד דם ונזק חמור לריאות, וריד צווארי וכבד מלפחות 57 פצעי חתך ודקירה בצוואר ובגוו (עמ' 12 לת/25).



18. ד"ר גיפס ערכה אף את חוות הדעת ת/26 הנסבה על בדיקת הסכין ששימשה את הנאשם. למקרא חוות הדעת עולה כי אורכה הכולל של הסכין הוא כ-30 ס"מ. אורך הידית הוא כ-15 ס"מ ואילו אורך הלהב הוא כ-15.5 ס"מ. שפתו האחורית של הלהב מושחזת והאחרת - קהה. קצה הלהב הינו חד. על פי חוות הדעת הסכין הנדונה יכולה הייתה לגרום לפצעי הדקירה במנוחה.

19. כאן המקום להדגיש כי אין ספק שרק לנאשם היו ההזדמנות והיכולת לנקב ככברה את גופה של המנוחה. ממצא עובדתי זה מבוסס על דברי הנאשם, לפיהם בעת ההיא נכחו בזירה (קרי: בדירה) רק הוא והמנוחה (עמ' 3 שורות 70 - 80 לת/28).

טענות ההגנה

20. בתחילה, העמידה ההגנה במוקד המחלוקת, למעשה כפלוגתא יחידה, את שאלת התקיימותו של רכיב העדר ההתגרות. עובדתית, נטען כי המנוחה קינטרה את הנאשם פיסית (בכך שאחזה באשכיו וגרמה לכאב עז) ומילולית (בהטיחה בו אמירות קשות, כגון שאינו גבר ואינו יכול לספק אותה. ראו עמ' 12 לפרוטוקול). אולם, עם התקדמות ההליך ואף בישורת האחרונה (סיכומי הנאשם), חל שינוי בהגנת הנאשם: היקף טענת העדר ההתגרות צומצם והועמד רק על המעשה הפיסי של המנוחה כלפי הנאשם (אחיזת אשכיו); מנגד, כפר הנאשם ביסוד העובדתי של מעשהו, וביתר דיוק: בכך שדקר את המנוחה יותר משלוש דקירות וכן בקשר הסיבתי שבינו לבין תוצאת המוות של המנוחה. הרחבת חזית המריבה בגדרי הסיכומים מצביעה, כאמור, על חוסר תום לב דיוני, במיוחד שעה שהמאשימה שוב אינה יכולה להתייחס לטיעוניו החדשים של הנאשם. אגב, לא נעלם הימני כי ההגנה זנחה את כפירתה ביכולת הנאשם לגבש כוונה תחילה מפאת מצבו הנפשי (ראו סעיף 6 רישא לסיכומי ב"כ הנאשם) ושוב אין מקום וצורך לדון בסוגייה (במיוחד נוכח חוות הדעת הפסיכיאטריות שהוגשו כאמור, ולפיהן אין לנאשם אי-כשירות מכל סוג, ונוכח העדר הגשת חוות דעת נגדית).

דיון והכרעה

כללי

21. עבירת הרצח בכוונה תחילה נדונה בסעיף 300 (א) (2) לחוק העונשין, המורה כי הגורם בכוונה תחילה למותו של אדם, יאשם ברצח.

22. הכוונה התחילה מוגדרת בסעיף 301 לחוק העונשין, כדלקמן:

"(א) לענין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו.

(ב) לענין ההחלטה וההכנה להמית, אין נפקא מינה אם החליט להמית את האדם או את מישהו, מסויים או בלתי מסויים, מבני משפחתו או מבני גזעו.



(ג) כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסוים במשך זמן פלוני או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה או שהמכשיר שבו בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה".

יסודות עבירת הרצח בכוונה תחילה

היסוד העובדתי

23. היסוד העובדתי, הנדרש להוכחה בעבירת הרצח הנדונה, הוא גרימת המוות על ידי הנאשם. יסוד זה מורכב מרכיבים אלה: (א) רכיב התנהגותי - "הגורם"; (ב) רכיב תוצאתי - "מותו"; (ג) קשר סיבתי (עובדתי ומשפטי) בין ההתנהגות לבין התוצאה. היסוד העובדתי בעבירות ההמתה למיניהן (גרם מוות ברשלנות; הריגה; רצח), הוא זהה. היסוד הנפשי, שבו אעסוק בהמשך, הוא המבדיל בין העבירות. המאשימה נדרשת לשכנע מעבר לכל ספק סביר כי מעשיו של הנאשם הם אלה אשר הובילו לתוצאה של מות הקרבן.

24. אקבוצ לבקעה אחת את העובדות אשר הוכיחה המאשימה בהקשר הנדון:

(א) הנאשם והמנוחה היו לבדם בדירה בעת האירוע;

(ב) הנאשם נטל סכין ודקר את המנוחה;

(ג) המנוחה נפלה ארצה, על פניה ובטנה;

(ד) הנאשם עלה אל קומת הגלריה, הניח בה את הסכין, החליף בגדיו שהוכתמו בדם ועזב את הדירה לאחר שנעל אותה;

(ה) אחיו של הנאשם הגיע לדירה כעבור שעה וחצי לערך ופתח את דלת הדירה בעזרת המפתח שהיה ברשותו;

(ו) גויית המנוחה נמצאה מוטלת בדירה, על פניה ובטנה, וסביבה שלולית דם;

(ז) טביעות כף רגל מוכתמת בדם נתגלו על המדרגות המובילות לגלריה שבדירה;

(ח) בגדיו המוכתמים בדם של הנאשם וכן הסכין אותרו בגלריה;

(ט) על גופת המנוחה נמצאו למעלה מ-100 פצעי דקירה בסכין. כ-57 מן הדקירות הן קטלניות באופיין וגרמו למות המנוחה;

(י) הנאשם לא העלה טענה כאילו מאן דהו פרט לו דקר את המנוחה ועל כן ניתן לקבוע כי לא היה כדבר הזה.

עובדות אלה נלמדות הן מפי הנאשם, הן מן הממצאים בזירת העבירה והן מחוות הדעת.

25. לעומת פסיפס עובדתי זה, טען הנאשם כי הוא זוכר שדקר את המנוחה שלוש דקירות ולא יותר. ברם, גם אם זכרוננו של הנאשם משקף את המציאות, קרי: אכן, זכור לו שהוא דקר 3 פעמים, אין בכך ולא כלום. העדר הזיכרון אין בו משום שלילת האפשרות שהנאשם הוסיף ודקר את המנוחה עוד עשרות דקירות, אלא שאין הוא זוכר (מסיבה כלשהי) את הדבר. לשון אחר: העדר הזיכרון אין משמעותו אי-ביצוע המעשה. לעולם, נאשם אינו מורשע בגין זיכרונות שהוא נושא עימו אלא בגין מעשים שעשה. לו סברנו אחרת, כי אז נטול-כוח-הזיכרון היה זוכה לחסינות מסוימת. ולא היא.



26. הראיות שהביאה המאשימה באשר למספר הדקירות שדקר הנאשם את המנוחה, אף שהן נסיבתיות בלבד (שכן פרט לנאשם ולמנוחה לא ראה איש את שאירע), מוליכות בהכרח למסקנה אחת, יחידה ואין בלתי: הנאשם, ורק הוא, דקר את המנוחה למעלה מ-100 פעמים, בכל חלקי גופה, לרבות אותן דקירות קטלניות. הנאשם לא ביקש להציע כל הסבר סביר אחר לעובדות העולות מן הראיות הנ"ל, ולא בכדי: הסבר כזה אינו בנמצא.
27. בהקשר זה ראוי לעמוד על פרכה (נוספת) בגרסת הנאשם כהאי לישנא. בסעיף 24 לסיכומיו, טוען ב"כ הנאשם: "...לטעם ההגנה איבוד העשתונות מצוי אף במספר הדקירות הרב, שעל גופה של המתלוננת, וזאת בלי קשר לשאלת הזיכרון הסובייקטיבי של הנאשם" (אגב, האמנם ב"מתלוננת" קא עסקין או שמא במנוחה, שמעולם לא ניתנה לה הזדמנות להתלונן? ראו גם סעיפים 4 ו-5 לכתב האישום). אסור לנאשם לטעון טענה חלופית אם אין לה אחיזה בחומר הראיות (ראו למשל ע"פ 4795/13 בזזינסקי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 20.1.14, פורסם במאגר נבו). על כן, אין לשמוע לטענת הנאשם כי דקר את המנוחה 3 דקירות, שכן אין לטענה זו כל ביסוס ראיתי. יתר על כן, הנאשם הודה בכך שדקר את המנוחה דקירות רבות. אגב, העלאת טענות עובדתיות סותרות מפי הנאשם, אינה מוסיפה מהימנות אלא גורעת ממנה. אין הנאשם יכול לתאר את המתווה העובדתי בהתאם לנוחותו. אם לגרסתו דקר הוא את המנוחה 3 דקירות - לכאורה אין לפנינו כל אבדן עשתונות; ואם דקרה דקירות רבות - הנה היא הראייה שדווקא דקירות אלה הן שהוליכו את המנוחה אל מותה. פסיחה על שתי הסעיפים ממוטטת את גרסת ההגנה.
28. אני סבור אפוא, וכך אציע לחבריי לקבוע, שהנאשם דקר את המנוחה למעלה מ-100 דקירות, אשר כ- 57 מהן גרמו למותה.
- היסוד הנפשי
29. משנמצא לי כי הנאשם דקר את המנוחה למעלה מ-100 דקירות כאמור, נתקיים בו היסוד של המעשה הפלילי. בכך כמובן לא סגי. רק אם נתמזגה ביסוד זה - סימולטנית - כוונה פלילית (בעניינו: מיוחדת), רק אז ניתן יהא להרשיע את הנאשם בעבירת הרצח בכוונה תחילה. אם לא כן - חרף התוצאה הקטלנית, לא יהא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירת הרצח בכוונה תחילה (אך אפשר ויורשע בעבירת המתה אחרת, הכל על פי המתווה העובדתי שהוכח). אעבור אפוא לבחינת היסוד הנפשי.
30. כאמור, שלושה הם הרכיבים המעמידים את היסוד הנפשי הגלום בכוונה תחילה (החלטה, הכנה והעדר התגרות. ראו סעיף 301 (א) לחוק העונשין). שניים מן הרכיבים נדרשים להכרעה בעניינו, נוכח שינוי (הרחבת) החזית כמתואר לעיל. בטרם אכריע בשאלה אם הרימה המאשימה את נטל השכנוע באשר ליסוד הנפשי, אעמוד על רכיביו בקצירת האומר.



החלטה להמית

31. רכיב זה עוסק במחשבת העברין. זהו אפוא רכיב סובייקטיבי טהור. שני רכיבי משנה מצויים בבסיסו, והם: ראשית, הממית חזה או צפה את התוצאה הקטלנית; שנית, הממית קבע לעצמו מטרה לגרום למות הקורבן ורצה בהתגשמות המטרה (ראו, מכלל רבים אחרים, ע"פ 2933/08 שלגין נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 5.12.12, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת שלגין"; ע"פ 3834/10 והבה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 6.3.13, פורסם במאגר נבו). על פי רוב, אין לבית המשפט ראיות על אודות מחשבת העברין וצפונות ליבו. על כן, פיתחה ההלכה הפסוקה "ארגז כלים" שיסייע בהתחקות אחר אותם "דברים שבלב".

אחד מן הכלים הוא החזקה שאדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו. בע"פ 8667/10 ניג'ם נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 27.12.12, פורסם במאגר נבו, שנינו כהאי ליסנא:

"חזקה זו נובעת מן ההנחה שמי שגרם למותו של אדם על-ידי מעשה אשר על-פי טיבו מיועד לגרום לתוצאה קטלנית, גם התכוון בתוככי-נפשו להביא לתוצאה טבעית זו, שהיא פועל יוצא ממעשהו. באמצעותחזקת הכוונהניתן להוכיח הן את צפיית האפשרות להשגת התוצאה הקטלנית, הן את רצון הנאשם כי תוצאה זו תתממש ... חזקה זו מבוססת על ניסיון החיים; היא אינה חלוטה, ודיבכך שהנאשם יעורר ספק סביר בראיות המקימות את החזקה, על מנת להפריכה".

(ראו גם פרשת בסעוד; ע"פ 8704/09 באשה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 11.11.12, פורסם במאגר נבו; ע"פ 2202/08 פסקו נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 7.3.12, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת פסקו"; ע"פ 6908/10 דוד נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 2.1.13, פורסם במאגר נבו; ע"פ 131/08 זידאן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 20.2.13, פורסם במאגר נבו; ע"פ 2507/11 אוסקר נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 30.9.13, פורסם במאגר נבו; ע"פ 2458/11 סולוביוב נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 7.1.14, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת סולוביוב"; ע"פ 8065/11 עפיף נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 26.1.14, פורסם במאגר נבו).

בע"פ 9604/04 כריכלי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 4.9.07, פורסם במאגר נבו (להלן: "פרשת כריכלי") לימדנו הנשיאה ביניש דברים אלה בהקשר הנדון:

"יש להדגיש כי חזקה זו הינה אך כלי עזר ראיתי, אשר יש לעשות בו שימוש זהיר, ואשר כל ספק סביר שיעורר הנאשם יטול ממנו את כוחו ... מאחר שהנטל המוטל על התביעה הינו להוכיח את אשמתו של הנאשם מעבר לספק סביר, ברי כי לא די בכך שהנאשם יעלה תיאוריה חסרת בסיס על מנת ליצור את הספק הנדרש, וכי התביעה אינה נדרשת להפריך ספק שבסיסו בהרהורי לב או בתיאוריה שאין לה כל הוכחה או אחיזה בעובדות ... אם אין בדבריו של המערער או ביתר הראיות כדי להצביע על כוונה אפשרית אחרת, אשר לה אחיזה במכלול הנסיבות, 'הרי הדעת נותנת, כי מי שגרם למותו של אחר על-ידי מעשה, המיועד לפי אופיו ולפי מהותו לגרום לתוצאה קטלנית, גם נשא בלבו את הכוונה להביא לתוצאה הטבעית של מעשהו' ...".



כלי נוסף יימצא במבחני העזר השונים אשר הצטברותם יכולה לנתבנו למסקנה בכיוון זה או אחר. בפרשת כריכלי נקבע בעניין זה כדלקמן:

"בנוסף לחזקה זו התגבשו בפסיקה מספר מבחני עזר, אשר מסייעים לבית המשפט להסיק אם התקיימה החלטה להמית, על פי מכלול הנסיבות האופפות את האירוע. במסגרת מבחני עזר אלו יבחן בית המשפט את הכלי ששימש לביצוע המעשה; את אופן ביצוע המעשה; את מספר הפגיעות ומקומן; את אופי התקרית שהובילה לאירוע וחילופי דברים שקדמו לו וכיוצא באלה מבחנים, שכולם מבוססים על מסקנות מעובדות, כפי שניתן לפרשן על פי השכל הישר וניסיון החיים ...".

בפרשת פסקו נקבע, בנוסף, כי "התנהגותו של נאשם מיד לאחר אירוע שהוביל למותו של אדם עשויה להיות בעלת משקל בבואנו לבחון קיומה או העדרה של כוונה להמית".

מבחני העזר הנזכרים לעיל אינם בגדר רשימה סגורה. ניתן להוסיף או לגרוע מהם, הכל - על פי המתווה העובדתי שהוכח בכל מקרה.

32. בענייננו, ההחלטה להמית נלמדת ממכלול העובדות שהוכחו, ובתמצית: נטילת סכין בעלת להב ארוך (כ-15 ס"מ) וחד מן השיש ודקירת המנוחה עשרות דקירות, בעיקר בפלג גופה העליון ואף בראשה. בהסתמך על החזקה לפיה אדם מתכוון להשיג את התוצאה הטבעית הנובעת ממעשיו, ניתן לקבוע חד משמעית ומעבר לספק סביר, כי הנאשם צפה את התוצאה הנובעת מן הדקירות המרובות ורצה בהגשמתה. דעת לנבון נקל כי אדם הדוקר את רעהו במקומות רגישים בגופו, אינו מתכוון אלא לקטול את קרבו. לטעמי, כל גישה אחרת מצויה הרחק מחוץ למתחם הסבירות של הכרעה שיפוטית. תנא דמסייע לקיום ההחלטה להמית, למדים אנו הן מהסתלקות הנאשם מן המקום, בלא להזעיק גורם כלשהו לעזרה (דוגמת אחיו או מד"א או שכנים בבית המשותף) והן מנעילת הדירה, ככל הנראה על מנת שאיש לא יוכל להיכנס אליה ולהגיש עזרה.

אין ממש בטענת ב"כ הנאשם כאילו "הספק שנותר בליבו של הנאשם, אודות השאלה האם אשתו מתה אם לא, עד יום מעצרו, פוגם ביסוד ההחלטה להמית" (סעיף 18 לסיכומי הנאשם). טענת הנאשם כאילו לא חשב שהדקירות הובילו למות המנוחה, אינה משנה כהוא זה, שכן התוצאה היא לזו העניין. תוצאה זו (מות המנוחה) ביקש הנאשם להשיג בשעת המעשה ואף אם היה לו ספק מאוחר בשאלה אם צלחה משימתו (או מוטב לומר: מזימתו) בידי, אין ספק זה פועל למפרע ואין הוא משליך כמלוא הנימה על ההחלטה להמית, החלטה שנתגבשה סמוך לביצוע המעשה הקטלני.

הכנה



33. רכיב ההכנה גלום בדיבור "לאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו" שבסיפא לסעיף 301 (א) לחוק העונשין. בהקשר זה, מורה סעיף 301 (ג) לחוק העונשין כי "כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות ... שהמכשיר שבו בוצעה [ההמיתה. מ' י'] הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה". על פי ההלכה הפסוקה, המושרשת היטב בישראל, רכיב ההכנה הוא יסוד פסי טהור. מטרתו היא ללמד על אופייה של כוונת הקטילה, קרי: פעולת הכנה מלמדת שהנאשם החליט להרוג מתוך שיקול דעת ולאחר חשיבה ונועדה לשלול את אופייה הספונטני של הכוונה (פרשת אליאבייב; דנ"פ 1042/04 ביטון נ' מדינת ישראל, פ"ד סא (3) 646, 671 - 673 (2006); להלן: "פרשת ביטון"; ע"פ 7392/06 אבו סאלח נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 28.6.10, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת אבו סאלח").
34. ההכנה יכולה להתמזג במעשה ההמיתה כחלק בלתי נפרד ואין הכרח כי תתפוס שיעור זמן מסוים (ע"פ 11578/05 טלה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 18.6.07, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת טלה"; ע"פ 2170/06 מלול נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 8.7.09, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת מלול"; פרשת חלאילה). כך, למשל, חניקת קורבן בידי נאשם, מצביעה הן על ההחלטה להמית, הן על מעשה ההכנה והן על מעשה ההמיתה, אשר נטוו זה בזה (פרשת טלה) ואף שליפת כלי נשק משקפת מעשה של הכנה (ע"פ 655/78 שמידמן נ' היועמ"ש, פ"ד לד (1) 63, 72 - 73 (1979); דעת המיעוט של כב' השופטת ארבל בע"פ 4179/09 מדינת ישראל נ' וולקוב, ניתן ביום 18.10.10, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת וולקוב"). כך הוא אף בפרשתנו, שדי בנטילת הסכין ובהנפתה, על מנת לקבוע כי רכיב ההכנה נתקיים בנאשם (השוו: פרשת סולוביוב).
- העדר התגרות
35. סעיף 301 (א) לחוק העונשין מקדיש מילים ספורות לרכיב זה, בתארו אותו כהאי לישנא: " ... [המיתו] בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול היה לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו ... " (בלשון סעיף 216 (ב) לפקודת החוק הפלילי, 1936: " ... [הרג אותו אדם] בקור רוח בלא שהרגיזוהו סמוך לכך במסיבות שהיה יכול בהן לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו ... "; ובמקור: "[he has killed such person] in cold blood without immediate provocation in circumstances in which he was able to think and realize the result of his action").
36. רכיב העדר ההתגרות הוא פרט עובדתי - נסיבתי (פרשת ביטון). ההלכה הפסוקה מורה כי ההתגרות היא אירוע חיצוני פרובוקטיבי המתרחש בסמוך למעשה ההמיתה וגורם לנאשם לאבד את השליטה העצמית ולבצע את מעשה ההמיתה באופן ספונטני וללא יישוב הדעת, קרי: בדם חם (ראו למשל פרשת אזולוס; פרשת אליאבייב בעמ' 467). הגישה העולה מן הפסיקה אינה אוהדת את טענת העדר ההתגרות. על כן, מתקבלת היא רק במקרים נדירים ובמשורה שבמשורה (פרשת מלול).
37. מזה עשרות שנים, מבחינה הפסיקה בין שני מבחנים הכלולים ברכיב הנדון: מבחן סובייקטיבי ומבחן אובייקטיבי. קיומה של התגרות מותנה בקיומם המצטבר של שניהם. בראשית בוחן בית המשפט את היסוד הסובייקטיבי; אם יש לו עיגון כדבעי בחומר הראיות - נבחן אף היסוד האובייקטיבי (ראו פרשת ביטון; פרשת פסקו; ע"א 8332/05 איסקוב נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 26.7.07, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת איסקוב"; פרשת שלגין).



המבחן הסובייקטיבי

38. המבחן הסובייקטיבי הוא מבחן עובדתי טהור, הבוחן את התנהגות הנאשם הספציפי. מבחן זה שולל מן הכוונה את אופייה המיוחד פרי יישוב הדעת. הוא מעוגן בנסיבות המיוחדות של כל מקרה ובמצבו הנפשי של הנאשם (פרשת אליאבייב, בעמ' 467; פרשת ביטון). בבסיסו מצויה הכרת המשפט בקיומה של "חולשת הטבע האנושי וההבחנה המוסרית בין מי שפועל ב'דם קר' לבין מי שמעצוריו הנפשיים והמוסריים נתרופפו בשל ההתגרות בו" (פרשת פלוני. ראו גם פרשת ביטון). על הראשון יחול דין רצח ואילו על השני - דין הריגה.
39. בגדרי מבחן זה, נבדקת השפעתו של האירוע המתגרה על הנאשם. המבחן הסובייקטיבי יתקיים אם מחמת ההתגרות, ובתכוף לה, איבד הנאשם בפתאומיות את שליטתו העצמית, כך שמעשה ההמתה בוצע בלא מחשבה על תוצאותיו. בהקשר זה, בית המשפט בוחן נתונים עובדתיים אחדים, לרבות אלה:
- (א) עיתוי ההתגרות ומועד התגובה: מעשה ההמתה עקב התגרות אינו יכול להיעשות אלא בסמיכות זמן להתגרות. מעשה המתה המנותק מבחינת מועד התרחשותו מן ההתגרות, אין די בו, לפי שריחוק הזמנים הותיר בידי הנאשם שהות לצנן את להט דמו, להתקרר ברוחו ולשוב למצב של שליטה עצמית. מעשה המתה שבוצע בריחוק מועדים לעומת מעשה ההתגרות, עלול לגרור מסקנה כי המעשה מהווה נקמנות מחושבת גרידא (פרשת בראשי; פרשת אבו סאלח);
- (ב) עוצמת ההתגרות: ההתגרות צריכה להיות קשה וחריפה עד כדי כך שגרמה לנאשם לאבד לפתע את עשתונותיו ושליטתו העצמית ולפעול מתוך תחושת זעם בלתי נשלט. "עוצמת הריגוש של האדם צריכה להיות, מצד אחד, בעלת אופי רגעי, חולף ופתאומי, ומצד אחר, עוצמתה צריכה להיות כזו שתשלול מן הנאשם יכולת לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו" (פרשת אליאבייב, בעמ' 475);
- (ג) פתאומיות ההתגרות: מאורע שנתרגש על הנאשם כרעם ביום בהיר, או סערת נפש שנגרמה מחמת גילוי מרעיש, ללא כל הכנה מוקדמת. ראו למשל פרשת טלה; ע"פ 9970/06 קאנשן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 9.3.09, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת קאנשן"; ע"פ 5718/06 אפשטיין נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 15.11.09, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת אפשטיין";
- (ד) פתאומיות אובדן השליטה: תהליך הגרימה של אובדן העשתונות חייב להיות קשור באופן הדוק לעוצמתה של ההתגרות, במובן זה שהתגרות בדרגה גבוהה הביאה לידי כך שהנאשם יאבד לפתע, ללא כל סימנים מקדימים (וכמובן שלא מתוך תכנון) את קור רוחו, כאילו היכה בו הברק;
- (ה) ספונטניות התגובה למעשה ההתגרות: התגובה נעשית שלא מתוך שיקול דעת. כך, למשל בפרשת פלוני הנ"ל, קבע בית המשפט לאמור: "המערער 2 דחף את המנוח שנפל לקרקע, ובכך הגיב ספונטנית על ההתגרות, אך המשך הכאתו של המנוח ודקירתו פעמים רבות על ידי השניים, חורג מתגובה ספונטנית";
- (ו) מידתיות היחס שבין ההתגרות לבין עוצמת התגובה לה, תיבחן לעתים, על ידי בית המשפט. העדר יחס סביר בין השניים, יכול ללמד על קיומה של שליטה עצמית וביצוע מעשה ההמתה מתוך מחשבה מוקדמת ולא בשל איבוד עשתונות (פרשת אליאבייב, בעמ' 476).



40. האם נכון הדין להכיר בהתגרות מצטברת, היינו: סדרת מעשי התגרות מצד הקורבן, אשר הולכים ונמשכים על פני תקופת זמן, שכל אחד מהם מוסיף מעט שמן למדורה ומעצים את אט אט את בעירתה, עד אשר מגיע רגע השיא - בבחינת "הגיעו מים עד נפש" - שבו אין הנאשם יכול עוד לשלוט בעצמו, והוא מתפרץ בחמת זעם, מאבד את שליטתו העצמית וקוטל את הקורבן? המענה שניתן לכך בהלכה הפסוקה הוא בשלילה. יתר על כן, הצטברותן של התגרויות עלולה לגרום לכך שבית המשפט לא יכיר במעשה האחרון כמעשה של התגרות. זאת, משום שהחלטה להמית את הקורבן אשר גמלה בלב הנאשם בתהליך של בעירה איטית, מתיישבת דווקא עם קור רוח, שהוא אויבה המושבע של התנהגות עקב התגרות, האמורה לשקף את רתיחת דמו הפתאומית של הנאשם. הווי אומר, על מנת שהתגרות ממושכת תעלה כדי התגרות לצורך סעיף 301 לחוק העונשין, צריך שיתקיימו שניים אלה:

האחד - מעשה ההתגרות האחרון כשהוא ניצב לבדו, היה עוצמתי והביא את הנאשם לאבדן עשתונות שבעטיו המית את קורבנו;

השני - ההתגרות שבעבר לא הולידה אצל הנאשם את השיקול להגיב להתגרות הבאה באופן קטלני (ראו פרשת אליאבייב, בעמ' 476; פרשת בראשי; פרשת אבו סאלח). בע"פ 185/74 מור-יוסף נ' מדינת ישראל, לא פורסם, ניתן ביום 23.3.75, נאמר כי "החוק אינו מכיר בקינטור מצטבר ההולך ונמשך זמן רב ... אין זאת אלא שלאחר שהחליט בנפשו להרוג [אתקורבנותיו], רק חיכה להזדמנות מתאימה ...".

אמור מעתה: התגרות ממושכת בעבר עלולה לערער את המסקנה כי מעשה ההמתה שנבע מן ההתגרות האחרונה בסדרה, נעשה בלא יישוב הדעת (ומזווית אחרת: התגרות ממושכת יכולה לבסס מסקנה שההמתה נעשתה בדם קר). אין צריך לומר כי ההכרעה תלויה בעובדותיה המיוחדות של כל פרשה הניצבת להכרעה.

מכאן - למבחן האובייקטיבי.

המבחן האובייקטיבי

41. המבחן האובייקטיבי מציב רף של סבירות לתגובה כלפי מעשה ההתגרות. הוא מבקש להשיב לשאלה אם אדם מן היישוב או אדם ממוצע, בנעליו של הנאשם, עלול היה להגיב להתגרות באופן דומה לתגובת הנאשם (קרי: אבדן עשתונות ושליטה עצמית עד כדי קטילת הקורבן), אם לאו. במילים אחרות: אם "גם אדם סביר הפועל מתוך כוונה והכנה עלול היה שלא להתגבר על סערת רוחו, ושלא לשלוט בעצמו, ועל כן לפעול כפי שפעל הנאשם הספציפי ...", כי אז גם לפי המבחן האובייקטיבי מתקיימת התגרות ... ולא מתגבשת כוונה תחילה" (פרשת ביטון; ראו גם פרשת חלאילה; פרשת איסקוב). לא זו אף זו, "סף הכניסה" אל תחום ה'התגרות' חייב להיות אובייקטיבי. תפיסותיו הסובייקטיביות של הממית אינן מעלות ואינן מורידות. אדם אינו הופך עניין להתגרות רק משום שהוא רואה בכך התגרות" (פרשת ביטון. ראו גם פרשת פסקו; פרשת בסעוד. דעת המיעוט של כב' השופטת ארבל בפרשת וולקוב). אמת המידה הנבחנת במסגרת הנוכחית היא זו הממוצעת, המניחה קיומן של חולשות אנוש באדם הממוצע (פרשת אליאבייב, בעמ' 472; פרשת טלה). כאמור, בית המשפט נזקק למבחן האובייקטיבי רק באותם המקרים שבהם מתקיים רכיב ההתגרות על פי המבחן הסובייקטיבי.

42. המבחן האובייקטיבי נועד להכיר באחריות הפלילית לעבירת הרצח מצד נאשם שפעל ספונטנית, מחד גיסא, ולמנוע השתת אחריות פלילית בגין רצח מנאשם אשר הגיב להתגרות כפי שהיו עשויים רוב האנשים להגיב, מאידך גיסא (פרשת אזולוס בעמ' 580).



המבחן הנדון נכון להסכין עם חולשת הטבע האנושי באדם הממוצע, שאין בה עמדה אנטי חברתית בוטה ובלבד שיסודה בהתגרות קשה שגם בני תרבות עלולים להיכשל בהתמודדות עימה. יתר על כן: המבחן מבקש להציב בלם ערכי אשר נועד לכפות נורמת התנהגות שבבסיסה ניצבת קדושת החיים כערך עליון. לפיכך, רק במקרים מצומצמים וחריגים ייקבע כי התגרות היא כה קשה, עד אשר אדם סביר היה מגיב עליה בדרך של המתה (ע"פ 6917/06 חרמאן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 1.9.08, פורסם במאגר נבו. להלן: "פרשת חרמאן"). במובן זה, מתקיים תהליך של "אובייקטיביזציה" של האחריות הפלילית (פרשת אליאבייב, בעמ' 472), אף שככלל האחריות הפלילית היא אישית וסובייקטיבית. בפרשת ביטון נדונה השאלה אם יש ליצוק תכנים סובייקטיביים אחדים אל תוך המבחן האובייקטיבי, על מנת לעדנו קמעא תוך התחשבות גם בנאשם העומד לדין ובאסדות מתכונותיו. לאחר דיון מקיף ומעמיק בעניין זה, וחרף העמדה כי ראוי לעשות כן, נפסק שזהו עניין למחוקק לענות בו. נוסף על כך, נפסק שם בלשון צלולה ומפורשת: "... כי תכונותיו של הממית, אופיו, מזגו, מינו, רקעו הסוציו-אקונומי, דתו, עדתו, מצבו הנפשי והרוחני ושאר תכונותיו אינן נלקחות בחשבון". לשון אחר, המבחן האובייקטיבי בישראל הוא אפוא זה הטור, שאינו משלב בתוכו נתונים סובייקטיביים של הנאשם, למעט גילו (היינו: "מידת קטנותו" כלשון פסק הדין בפרשת ביטון).

43. במסגרת המבחן האובייקטיבי נדרשים יחסי סבירות בין ההתגרות שננקטה כלפי הנאשם לבין עוצמת התגובה מצד הנאשם (פרשת בראשי; פרשת חרמאן). על כן, שזורות בהלכה הפסוקה קביעות שהחוט המקשר ביניהן הוא שאלומות מילולית או אפילו תגרת ידיים (שלא סיכנה חיים) - אין יכולות לעלות למדרגה של התגרות במובנה האובייקטיבי (ראו למשל פרשת בראשי; פרשת אפשטיין; פרשת חלאילה; פרשת איסקוב; פרשת וולקוב). כך למשל בפרשת קאנשן, חברתו של הנאשם עלבה בו באופן בוטה ולא חסכה כינוי גנאי גם מבני משפחתו. בית המשפט העליון פסק כי "... אין הדעת סובלת כי התגרות מסוג זה, ותהיה עוצמתה כאשר תהיה, יכולה להוות צידוק לתגובה קיצונית באלומות, כמו המתת המתגרה". בפרשת חרמאן נדונה תגרת ידיים אשר לא עלתה כדי קטטה בעלת אופי אלים וחמור שהיה בה כדי לסכן את חיי הנאשם או אביו. תגובת הנאשם הייתה "... ירי ממושך ומכוון לעבר שלושה אנשים. תגובה מסוג זה, בנסיבות שתוארו, חורגת מכל אמת מידה של סבירות. זוהי תגובה שחברה מתוקנת, המכירה בצורך להגן על ערך קדושת חיי האדם, אינה יכולה להשלים עימה". דעת לנבון נקל כי בנסיבות אלה, לא נתקיים המבחן האובייקטיבי וכך הוא אף שעה ש"מצד אחד לבש הקינטור צורה של מכות ידיים, שלא הייתה בצדו כל תוצאה רצינית ואילו מהצד האחר, בוצע המעשה הקטלני באמצעות כלי מסוכן" (פרשת פלוני, המביאה דברים שנאמרו בע"פ 418/77 ברדריאן נ' מדינת ישראל, פ"ד לב (3) 3, 13 (1978)). בפרשת בסעוד מצינו כי "לא ניתן לומר כי אדם סביר במקומו של המערער היה מאבד שליטה בשל שעתיים של גידופים או בשל בעיטה ובוקס או אף בשל ניסיון לשכנע אותו להצטרף לנסיעה למטרה לא כשרה לקריות". מנגד, בפרשת איסקוב, נדונה סיטואציה מיוחדת בחריגותה: מספר צעירים התקיפו אדם מבוגר לנגד עיני משפחתו, בעוצמה שגרמה לו לאבד את הכרתו לזמן קצר. תגובתו הקטלנית באה עת קצרה לאחר שהכרתו חזרה אליו, נוכח תחושתו כי הושפל לנגד עיני משפחתו ומששמע את בתו זועקת לעזרה. בית המשפט העליון עמד על הנחיתות המספרית, הגופנית והנפשית של הנאשם וקבע כי "אדם מן היישוב" - לו נקלע לתרחיש דומה - היה עלול לפעול בדרך דומה "...". אעבור עתה ליישום הדין על ענייננו.



44. העובדות בפרשתנו מחייבות דחיית טענתו העובדתית של הנאשם כאילו המנוחה קינטרה אותו בכך שאחזה באשכיו. טענה זו מבוססת רק על דברי הנאשם, אשר לא נתמכו בכל ראיה אחרת, מחד גיסא, ולא נמצא לי כל נימוק שיניח את דעתי כי ניתן לסמוך על דברתו (לבדה) באשר להשתלשלות העניינים, מאידך גיסא. כך הוא במיוחד שעה שתחילה סיפר הנאשם כי המנוחה אחזה באשכיו במהלך התגרה, אך ככל שהחקירה (במשטרה) התקדמה, התפוגגה ונמוגה טענה עובדתית זו ותחתיה טען הנאשם לכך שהמנוחה אחזה בחזהו או בידיו.

ברם, אפילו היה מקום לקבל את הטענה העובדתית שהמנוחה אחזה באשכיו של הנאשם - אין מקום לספק כי הנאשם השתחרר מאחיזה זו חיש-קל, שכן אף לדבריו דחף הוא על אתר את המנוחה מעליו ונפנה ליטול את כלי הרצח. הנה כי כן, לא היה בכוחה של האחיזה (אפילו הוכחה) כדי להעביר את הנאשם על דעתו ולגרום לו לפגוע במנוחה, קל וחומר להמיתה. גרסת הנאשם מקבלת משנה חולשה הואיל והלה לא אמר, במהלך דבריו במשטרה, כי המנוחה אחזה באשכיו במשך 5 - 6 דקות וכי הכאב שגרמה לו העביר אותו על דעתו ובגין כך דקר אותה. גרסה זו הועלתה לראשונה בעדותו בחקירה הראשית (עמ' 24 שורות 5-16 וכן שורות 30 - 31 לפרוטוקול). הנאשם חזר על גרסה זו גם בחקירה הנגדית (עמ' 28 שורות 29 - 30; עמ' 29 שורות 24 - 25, עמ' 30 שורות 5 - 6 לפרוטוקול). הוא הודה בכך שלא סיפר זאת בחקירותיו במשטרה, אך לא טרח להסביר מדוע כבש גרסתו זו (עמ' 30 שורות 10 - 14 לפרוטוקול). ברי שכבישת הגרסה, בלא הסבר סביר לכך, מחלישה אותה עד מאוד ובעצם מונעת כל אפשרות לייסד עליה ממצא לטובת הנאשם, מה גם שמדבריו במשטרה עלה, כאמור, כי האחיזה נמשכה זמן קצר ביותר (שכן הנאשם דחף את המנוחה מייד וניתק את אחיזה בו. ראו פסקה 12 (ה) לעיל). יתירה מזאת: גם אם אחזה המנוחה באשכיו של הנאשם וגם אם הכאיבו מעשי המנוחה לנאשם, עדיין רב המרחק בין זאת לבין קינטור סובייקטיבי.

45. הנה כי כן, מן ההיבט הסובייקטיבי אני סבור שבשעת הביצוע, לא איבד הנאשם את השליטה העצמית מחמת מעשים שביקש לייחס למנוחה. הוא פעל בדם קר. גם אם היה ממש בטענת הנאשם כי המנוחה אחזה באשכיו, הייתי קובע כי אין בדבר משום התגרות במובנה הסובייקטיבי, שכן הנאשם לא איבד את קור רוחו ולא הגיב להתגרות כלשהי. גם לפי ההיגיון (המעוות, בכל הכבוד) כאילו בקינטור עסקינן, מתייצב לימיננו מבחן המידתיות ומתיר כל ספק: גם אם רב היה כאבו של הנאשם עקב לפיתת אשכיו בידי המנוחה (ואיני אומר שזהו המצב העובדתי) - הרי שגם אז, די היה בהדיפת המנוחה מעל פני הנאשם, כפי שעשה (בטרם נטל את הסכין). עוצמת תגובתו של הנאשם למעשה המיוחס למנוחה, היא נטולת פרופורציה ודי בכך בלבד על מנת לדחות בשתי ידיים את טענת ההתגרות שבה ניסה הנאשם להיאחז (כטובע הנאחז בקש). עצם ההיזקקות לסכין לשם דקירת המנוחה, כתגובה למעשה המיוחס לה על ידי הנאשם (ושוב: גרסתו העובדתית אינה מהימנה בעיניי), כמאה עדים דמיא לכוונה תחילה (על שלושת רכיביה) שקיננה בנאשם. זו לא הפעם היחידה שבה עשה הנאשם שימוש בסכין - על פי הודייתו באישום השני, החזיק הוא סכין למטרה לא כשרה וכאשר חשש כי שני עוברי אורח מזהים אותו כמי שרצח את המנוחה והללו החלו ללכת בעקבותיו, שלף הנאשם סכין (אף היא בעלת להב באורך של 15 ס"מ, בדומה לכלי הרצח) ורדף אחרי השניים במטרה להרחיקם, בעודו אוחז בסכין. ניתן אף לטעון כי התנהגות הנאשם כעולה מן האישום השני, מלמדת גם היא על העדר תחושת חפות אצלו.

אשר למבחן האובייקטיבי, אסתפק באמרי כי אדם סביר מן היישוב, במצבו של הנאשם, לא היה מאבד את קור רוחו ולא היה נוטל את חיי המנוחה בשל כך שאחזה באשכיו, במיוחד לאחר שכבר עלה בידי הנאשם להשתחרר מאחיזה זו, שחרור אשר יצר נתק בינה לבין התגובה הקטלנית. לא זו אף זו. הנאשם לא צלח, כזכור, את המבחן הסובייקטיבי ועל כן אין מקום להידרש למבחן האובייקטיבי.



עבירת הרצח: כללו של דבר
46. המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם נטל את חיי המנוחה באמצעות עשרות רבות של דקירות בעיקר בפלג גופה העליון ובראשה וכי עשה כן לאחר שגמלה החלטה בליבו לקטול את המנוחה, ולאחר שהכין את כלי הרצח. הנאשם המית את המנוחה בלא שהיא התגרתה בו בכל מובן שהוא. אי לכך, יש להרשיע את הנאשם בעבירת הרצח בכוונה תחילה על פי סעיף 300 (א) (2) לחוק העונשין, וכך מציע אני לחברי לעשות.

האישום השני
47. הנאשם הודה הן בתשובתו לכתב האישום והן בסיכומיו בעובדות האישום השני, לאמור: ביום 7.7.12 בסמוך לשעה 17:00 ישב הנאשם במדשאה סמוך לשדרות החיל בתל אביב. אריה אברהם ואמנאל גדי עברו במקום והאחרון זיהה את הנאשם כמי שהמטרה מחפשת אחריו בקשר לרצח. השניים התקרבות לנאשם והלה שלף סכין, איים עליהם ורדף אחריהם במטרה להפחידם ולהרחיקם. השניים ברחו מן המקום והזעיקו את המשטרה, בעוד הנאשם נמלט והסכין בידו. בהמשך, נעצר הנאשם על ידי שוטרים. במעשיו, החזיק הנאשם סכין שלא כדין (עבירה לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין) ואיים באמצעותה על אריה וגדי (עבירה לפי סעיף 192 לחוק) ואני מציע לחברי להרשיע את הנאשם בעבירות אלה, על פי הודייתו.

סיכום
48. לאור האמור מעלה, אציע לחברי לקבוע כי המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר את העובדות נושא שני האישומים. על כן, יש להרשיע את הנאשם בעבירת הרצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300 (א) (2) לחוק העונשין; בעבירת החזקת סכין שלא כדין (סעיף 186 (א) לחוק העונשין) ובעבירת האיומים (סעיף 192 לחוק העונשין).
מאיר יפרח, שופט
השופט גלעד נויטל, אב"ד:

לאחר שבחנתי את הראיות וקראתי את הכרעת דינו של חברי, השופט יפרח, אני מסכים לחוות דעתי כשלפי הראיות אכן הוכחה מעבר לספק סביר אשמתו של הנאשם בעבירות רצח, החזקת סכין שלא כדין ואיומים.

גלעד נויטל, שופט,
אב"ד

השופטת גיליה רביד:
אני מסכימה.

גיליה רביד,
שופטת

סוף דבר:
הנאשם אשם ומורשע אפוא, פה אחד, בעבירות הבאות: רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין); החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.
ניתנה היום, יד' סיון תשע"ד, 12 יוני 2014, במעמד הצדדים.